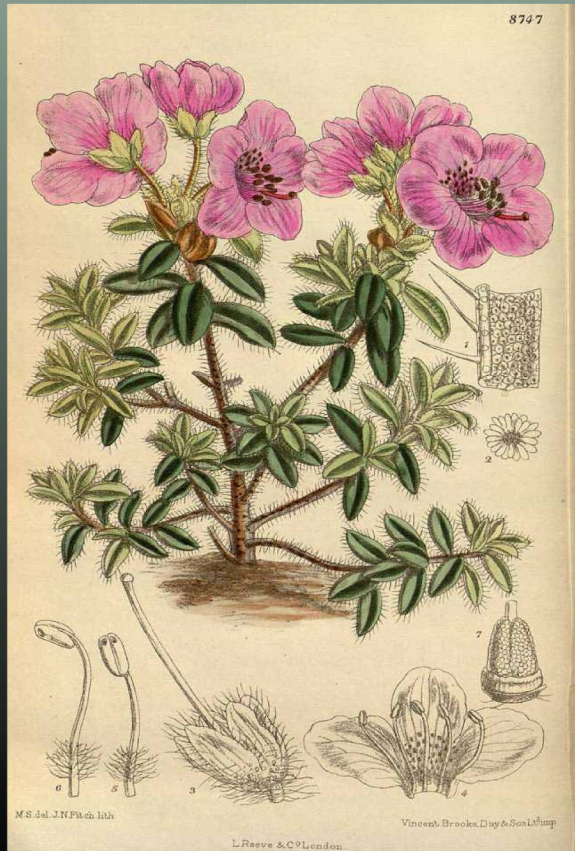

RhodoMania

het officiële orgaan van de
Nederlandse Rhododendron Vereniging

M.S. del. J.N. Pich. lith.

L. Reeve & Co. London.

Vincent Brooks Day & Son. Lith.

1/2023

Nederlandse Rhododendron Vereniging

Chapter of the American Rhododendron Society

Bestuur

Voorzitter:

Henk Borsje
Leiboom 17
4731 XG Oudenbosch
tel. +31 (0) 1388-3945
henk.borsje@gmail.com

Secretaris:

Henri Speelman
Kopweg 17
9511 PL Gieterveen
tel. +31(0) 599 64 83 97
henri_speelman@hotmail.com

Penningmeester:

Maarten Reuderink
Kerstomaatplantsoen 18
1104 VE Amsterdam
mh.reuderink@upcmail.nl

Bestuursleden:

Lysette Smulders
tel. +31(0)6 536 72 853
ly.sette@live.nl

Theo Damen
tel. +31(0) 317 41 44 71
rhodomania@hotmail.com

Petra Zwaan-Meijer
tel. +31(0) 618266131
zwaan6@hotmail.com

Theo Leijdens
tel. +31(0) 165-328931
mleijdens@kpnmail.nl

Excursiecommissie

Petra Zwaan-Meijer
tel. +31(0) 618266131
zwaan6@hotmail.com

Promotiecommissie

Lysette Smulders
tel. +31(0)6 536 72 853
ly.sette@live.nl

Redactie

Theo Damen, Henk Borsje
tel. +31(0) 317 41 44 71
e-mail: rhodomania@hotmail.com

RhodoMania
ISSN 1571-7135

RhodoMania

1/2023

- 3 Van de voorzitter
- 5 Rhodo Agenda
- 6 Ledencontactdag 2023
- 8 Rhododendron keuzes voor kleine tuinen
- 20 Meerdaagse reis naar Duitsland 15-19 mei
- 23 Bij de voorpagina
- 24 Open privétuinen van leden
- 26 10 Vragen aan Guus Boender

Bijdragen aan RhodoMania

Kopij is altijd welkom! Uitgavegebonden artikelen gaarne één maand voor de verschijningsdatum aanleveren. Bij voorkeur in Word per e-mail aan rhodomania@hotmail.com, hier kunt U ook terecht voor verdere informatie waar de kopij aan moet voldoen. De redactie behoudt zich het recht voor om artikelen te corrigeren, in te korten of te weigeren. In alle gevallen wordt met de auteur(s) overlegd. Beeldmateriaal in **RhodoMania** is gemaakt door de auteur(s) tenzij anders vermeld.

Verschijningsdata RhodoMania

RhodoMania verschijnt 3 x per jaar omstreeks 15 maart, 15 augustus, 15 december.

Lidmaatschap

Aanmelden als lid kan via de website: <<https://www.rhodovereniging.nl/lidmaatschap>> of via de secretaris Henry Speelman, tel. +31(0) 599 64 83 97, e-mail: <henri_speelman@hotmail.com>.

Advertenties

Wanneer u geïnteresseerd bent om te adverteren in **RhodoMania** of op onze website, dan kan dat natuurlijk. Voor informatie kunt u contact opnemen met secretaris Henry Speelman, tel.+31(0)599648397 e-mail: <Henri_speelman@hotmail.com>.

Betalingen

Contributie en donatie gaarne overmaken op NL62INGB0006318163 (Voor internationale betalingen INGBNL2A vermelden), t.n.v. de penningmeester van de Nederlandse Rhododendron Vereniging te Made. Bij voorkeur door middel van een automatische incasso.

Internet

NRV
Facebook

<http://www.rhodovereniging.nl>
<https://www.facebook.com/rhododendronvereniging>

Van de voorzitter

Henk Borsje

Het is weer de tijd van het jaar om de inventaris op te maken van alle planten die de dubbele test van de afgelopen zomer én winter glansrijk doorstaan hebben. Actieve en nieuwsgierige tuiniers zoals ik proberen graag nieuwe struiken, bomen, bollen en al het andere dat onze inspanning waardig is. Het is begin maart, wat al jarenlang het begin van de meteorologische lente is, en zelfs de vroege rododendrons proberen met hun bloemen ons enthousiasme te doen ontwaken. Jammer genoeg worden ook dit jaar de vroege bloeiers weer onverbidde-lijk teruggefloten door een incidentele nachtvorst. In tegenstelling tot de camelia's hebben de rododendrons nog steeds niet geleerd om niet al hun kruit in één keer te verschieten. Maar altijd blijft er die hoop dat het volgens jaar beter gaat.

Vorig jaar hebben enkelen van ons onze vingers natgemaakt aan het stekken van rodo's in de tuin van Theo Leijdens. Ik weet niet hoe het u allen vergaan is, maar als het ging zoals bij mij heeft u weinig te klagen en veel nieuwe plantjes. Het merendeel is aangeslagen. Wat nu rest is het geduld om de stekjes te zien opgroeien tot planten die tuinklaar zijn. Dit geduld wordt minder op de proef gesteld als u elk jaar weer iets in de pijpleiding zet, zodat er later elk jaar weer nieuwe planten te bewonderen vallen. Ik heb het zelf meegemaakt met stekjes die zo'n vijf jaar geleden niet groter dan een paar centimeter waren en die nu over een paar weken voor het eerst bloeien. Met sommige azalea's en geschubde rododendrons is het vaak zelfs korter wachten. Ik moedig iedereen aan

om het ook eens te proberen, hulp is alom aanwezig.

Ook voor onze leden die meer van kijken houden staat er weer het nodige op het programma; begin April staan de magnolia's bij Peter Blommerde in Ossendrecht weer in de bloei en, ijs en weder dienende, zult u de meest uitgebreide magnolia collectie in Nederland kunnen bewonderen. Pas op, magnolia's verzamelen schijnt verslavend te zijn. Die dag zijn er ook andere tuinen in West Brabant te bezichtigen. Daarna is het tijd voor de Leden Contact Dag, dit jaar te houden op 15 april met als gastspreker Koen Camelbeke van Arboretum Wespe-laar. Iedereen is natuurlijk van harte welkom, maar wilt u wel even registreren via de website i.v.m. de lunch? Als alles goed gaat, vooral met Theo Leijdens, zullen er ook kleine gewortelde planten beschikbaar zijn en Leon heeft misschien ook een wagentje planten te koop.

Op 7 mei doet de NRV mee aan een open dag, ik noem het maar 'Meet the public' in Arboretum Kalmthout, net over de Nederlandse grens richting Antwerpen. Het belooft een boeiende dag te worden met vooral informatie voor beginnende tuinier. En eindelijk is het weer mogelijk om een buitenlandse excursie te maken. Een internationaal gezelschap trekt in de derde week van mei naar Noord-Duitsland om onder andere het grote evenement in Westerstede mee te maken. Het is fijn dat wij leden als Petra Zwaan hebben die al maanden druk bezig is met de voorbereiding, niet alles verliep altijd van een leien dakje.

Kortom, er staat ons weer een druk voorjaar te wachten. Ik hoop iedereen goed gemust hier of daar te mogen ontmoeten.

Rhodo Agenda

Rinus Manders

NRV activiteiten

- **10 april 2023**

Magnolia excursie naar Chaam en Magnoliadorp Ossendrecht

<https://www.rhodovereniging.nl/>

- **15 april 2023**

Ledencontactdag in Koetshuis Belmonte, Wageningen, programma en aanmelden via NRV website: <https://www.rhodovereniging.nl/>

- **15 t.m. 19 mei 2023**

NRV reis naar Tuinen in het Ammerland en Bremen en bezoek aan de Rhodo 2023 in Westerstede, programma en aanmelden via NRV website: <https://www.rhodovereniging.nl/>

Overige rododendron- en planten evenementen

- **6 en 7 mei 2023**

Plantenmarkt, Arboretum Trompenburg, Rotterdam

<https://trompenburg.nl/>

- **7 mei 2023**

Dag van het Arboretum, Arboretum Het Leen, Eeklo

<https://oost-vlaanderen.be/ontspannen/recreatiedomeinen/het-leen.html>

- **7 mei 2023**

Viering honderdjarig bestaan Groendomein Rivierenhof, Deurne/Antwerpen

<https://www.provincieantwerpen.be/aanbod/dvt/rivierenhof.html>

- **7 mei 2023**

Rododendrondag Arboretum Kalmthout

<https://www.arboretumkalmthout.be/>

- **13 - 14 en 20 - 21 mei 2023**

Geuren en kleurendagen, Arboretum Eenrum

<http://arboretumeenrum.nl/>

- **13 t.m 21 mei 2023**

Rhodo 2023 Westerstede D

www.rhodo.de

- **14 mei 2023**

Rhododendron rondleiding, Pinetum Blijdenstein, Hilversum

<https://www.pinetum.nl/>

- **20 mei 2023**

Plantenmarkt "Stoer in de schaduw", Pinetum Blijdenstein, Hilversum

<https://www.pinetum.nl/>

- **20 en 21 mei 2023**

Plantenmarkt, Rhododendronpark Bremen

<https://www.rhododendronparkbremen.de/>

Rhododendron evenementen wereldwijd

- **19 april t.m. 1 april 2023**

ARS Annual Convention, Atlanta, GA. Joint ARS/ASA meeting

www.rhododendron.org

- **2 mei t.m. 5 mei 2024**

ARS Spring Convention, Bellingham WA

Camellia evenementen

- **2024**

ICS Congres, Atlanta (USA)

<https://internationalcamellia.org/ics-benelux>

De najaarsvergadering 2022 wordt gehouden in Eeklo, nadere informatie volgt, raadpleeg hiervoor de website

NRV = Nederlandse Rhododendron Vereniging, ICS = International Camellia Society,

ARS = American Rhododendron Society

Ledencontactdag 2023

In april komen we standaard bij elkaar voor de ledencontactdag en dit jaar gaan we er weer helemaal voor! Onze spreker is Koen Camelbeke, dendroloog en directeur van Arboretum Wespelaar. Er is ook weer een lunch en in de middag nemen we een wandeling langs alle bloeiende rododendrons in Belmonte

Graag aanmelden via:

<https://www.rhodovereniging.nl/nrv-agenda/leden-contactdag-belmonte>

Schema

- **10:15 - 10:45 - Ontvangst met koffie**
- **10:45 - 11:00 - Welkomstwoord van onze voorzitter**
- **11.00 - 12:30 - Lezing van Koen Camelbeke**
- **12:30 - 14:00 - Lunch**
- **14:00 - 15:30 - Wandeling over Belmonte**

Rhododendron keuzes voor kleinere tuinen

John Good

Conwy, Wales, Verenigd Koninkrijk

(Foto's door de auteur, vertaling door Henk Borsje)

(Met toestemming overgenomen uit Rhododendrons, Camellias and Magnolias 2021, RHS)

Er zijn enkele honderden dwerg rhododendrons die geschikt zijn voor de kleinere tuin. Degenen die ik heb uitgekozen, allemaal uit mijn eigen tuin, vormen geen taxonomisch representatieve selectie. Integendeel, ze zijn een groep tuinbouwkundige en in sommige gevallen botanisch interessante planten, klein genoeg voor de meeste percelen. Geen enkele zal in tien jaar tijd meer dan een meter hoog en breed worden.

Als plantenecoloog ben ik vooral geïnteresseerd in het natuurlijke bereik en de groeiomstandigheden van planten, en hoe we die kennis kunnen gebruiken om ze beter te laten groeien. Dit betekent niet noodzakelijkerwijs dat we proberen de wilde habitat in onze tuinen te imiteren, want dat is in veel gevallen erg moeilijk, zo niet onmogelijk, maar die kennis te gebruiken om ons te begeleiden bij het proberen het beste voor onze planten te doen. Ik heb deze informatie dus gegeven voor de hier beschreven soorten; het is waarschijnlijk vooral handig wanneer je de moeilijkere probeert te laten groeien.

Ik zal dus niet te veel ruimte besteden aan het bespreken van de teelt, behalve als het gaat om de lastigere soorten. Het volstaat om te zeggen dat de meeste dwerg rhododendrons, net als bijna al hun verwanten, een achilleshiel hebben, waarvan we ons maar al te goed bewust zijn als we tuinieren op alkalische grond. Ze kunnen, met enige moeite en aandacht

voor detail, worden gekweekt op kalkrijke bodems en worden gezien hun grootte gemakkelijker verzorgd in kleine bedden of containers dan de grotere soorten en hybriden. Inderdaad, ik ken liefhebbers die hun verzameling geheel of grotendeels in troggen, kuipen of andere containers kweken en hun planten alleen met regenwater water geven. Over het algemeen geldt dat hoe meer organisch materiaal je levert, hoe beter en de grond moet altijd vochtig worden gehouden. Hoewel veel, misschien wel de meeste rododendrons bosplanten zijn, die het beste groeien in lichte schaduw, behalve in zeer donkere tuinen, zijn de meeste dwergsoorten afkomstig uit open heidevelden, bosranden of zelfs rotsachtige puinhabitat. Deze kunnen goed groeien in de schaduw, maar bloeien het beste in de volle zon, behalve op zeer warme, droge locaties.

Rhododendron 'Sarled' AVA.

Vermeerdering

Dit is geen artikel over vermeerdering, dus ik zal mijn opmerkingen in dit verband beperken. Dwerg rhododendrons kunnen worden vermeerderd door zaad, vegetatief door stekken, en in sommige gevallen door het losmaken van gewortelde stukjes, soms "Irishman's stekken" genoemd.

1. Zaad

De beste methode voor soorten is om ze uit zaad te kweken. Hybriden kunnen ook op deze manier worden gekweekt, maar zullen er natuurlijk over het algemeen niet hetzelfde uitzien als hun ouder. Zaad wordt over het algemeen rijkelijk gezet, de rijpingsdatum (zoals aangegeven door het splitsen van de capsules) varieert per soort, maar is zelden vóór eind oktober in het VK. Ik bewaar het zaad over het algemeen in papieren enveloppen op een koele plaats tot het zaaien in februari-maart. rododendronzaad is over het algemeen beperkt houdbaar en de kiemkracht neemt snel af, dus het is onverstandig om het zaaien uit te stellen. In mijn ervaring zijn gelijke delen van turfmolm en zilverzand (grotendeels kwartsdeeltjes die niet bedekt zijn met ijzeroxide, die zand van geel naar rijk bruin kleuren) net zo'n goed zaaimedium als elk ander, en omdat er voor dit doel heel weinig turf nodig is, maak ik een uitzondering op mijn algemene regel om het gebruik ervan te vermijden. Een alternatief, dat ik ook met succes heb gebruikt, is gemalen levend spagnum mos. In beide gevallen gebruik ik ongeveer 2,5 cm van het zaaimedium over ericaceous compost, gemaakt van gezeefde (6 mm) Ierse turf (4 delen) en middelgrote Perliet (1 deel). Er is geen meststof toegevoegd.

Het fijne zaad wordt "heel dun" op het oppervlak gezaaid. De pot wordt vervolgens in een bodempje water gezet, waarbij het zaad door capillaire werking in het zaaimedium wordt getrokken wanneer de potten worden verwijderd om het water te laten zakken. Dek af met een glazen ruit (draai dagelijks om) of plastic koepel of plastic zak met steunen, om een hoge luchtvochtigheid te behouden, en plaats in een gearceerd frame totdat het ontkiemt. Een beetje warmte versnelt de kieming en de daaropvolgende groei, maar is niet nodig.

Als ik nog in het eerste echte bladstadium ben, prik ik de zaailingen in kleine hoeveelheden uit in ericaceous compost en breng de containers terug naar het schaduwrijke frame. Ik geef ze in dit stadium routinematig water met een fungicide om de kans op damping en andere schimmelziekten die de zaailingen snel kunnen decimeren te verminderen. Ik scheid de partijen zaailingen in individuen zodra ze gemakkelijk genoeg zijn om te hanteren. Mits ze zonder controle worden doorgegroeid, bloeien zaailingen soms in twee jaar, vaak in drie of vier.

2. Stekken

Als generalisatie wortelen stekken van dwerg rhododendrons gemakkelijker dan die van hun grotere verwanten, en ze bloeien eerder, meestal twee tot drie jaar. Tenzij je een mistbank of andere gespecialiseerde faciliteiten hebt, zijn semi-hardhouten stekken in mijn ervaring het gemakkelijkst en het snelst om te wortelen. Ik neem deze kort nadat de nieuwe groei is gestopt met uitbreiden en terwijl het nog steeds buigzaam is, maar niet zacht. Zoals met veel andere vormen van vermeerdering, is ervaring de beste gids. Je komt te weten wanneer de nieuwe shoots klaar zijn om te nemen. Ik heb niet ontdekt dat een hak van ouder hout enig verschil maakt voor de slagingspercentages. Daarom gebruik ik alleen het nieuwe "hout". Stekken worden met een scherp mes weggesneden en alle dode bladeren en onderste bladeren die anders in de bewortelingscompost zouden worden begraven, worden verwijderd. Vervolgens "wond" ik de basis van de stek door een kleine (1-2 mm brede) sliert schors van tegenovergestelde zijden van de stek te verwijderen. Dit helpt zeker bij het wortelen in mijn ervaring.

De voorbereide stekken worden dicht bij elkaar in rijen gestoken in dezelfde 50:50 turf (of vervanger) en zandmix die ik gebruik voor zaad. Ik gebruik zelden wortelhormonen omdat ik niet heb gevonden dat ze veel verschil maken voor de wortelpercentages, maar anderen vinden het anders. Nadat ik grondig water heb gegeven, bedek ik de trays met plastic deksels en plaats ze in een gebogen koud kasje. Ze worden alleen weer bewaterd als de behoefte duidelijk is, en dit komt neer op ervaring. Als richtlijn is het echter zeker beter dat de compost aan de droge kant is dan te nat.

Ervan uitgaande dat de meeste stekken op het noordelijk halfrond in juli-augustus zullen worden genomen, moeten de meeste voldoende goed geworteld zijn om op te potten voor het begin van de winter. Langzame wortelaars kunnen de winter doorgaan en worden opgepot als ze tekenen van hernieuwde groei vertonen in het vroege voorjaar. Verwacht enorme verschillen in bewortelingspercentages tussen verschillende soorten, hybriden en cultivars. Dat is essentieel voor de afloop. Ik vind over het algemeen alles boven de 20% acceptabel en meer dan 50% goed.

Kleurenpalet in dwerg rhododendrons

Dwerg rhododendrons zijn er in een oogverblindende regenboog van kleuren, ongeëvenaard door welke andere groep dwergstruiken. Van zuiver wit, variërend van crème, lichtgeel en roze, helder geel en oranje, donkerroze en rood, tot echte (en niet zo echte) blauwen. De meeste daarvan die ik gemakkelijk zal beschrijven, kun je gemakkelijk verkrijgen bij gespecialiseerde struik- en alpenkwekerijen. Een paar zijn misschien moeilijker te verkrijgen, maar zeker het zoeken waard.

A. Wit

Er zijn relatief weinig witte soorten onder de dwerg rhododendrons, maar selectie door tuinders en rhododendronkwekers heeft gedurende vele jaren een goed assortiment opgeleverd om uit te kiezen. Nogal wat hebben een roze tint, maar de bloemen van degenen die ik hier heb geïllustreerd, zijn puur wit wanneer ze volledig zijn geopend.

1. *Rhododendron leucaspis*

Deze betoverende soort werd in 1924 in de teelt geïntroduceerd door de beroemde plantenverzamelaar Frank Kingdon Ward. Hij verzamelde het in de Tsangpo-kloof, Zuidoost-Tibet, op hoogten van 2500-3600 m. Het groeide "tussen rotsen en onder bamboes, aan de voet van een hoge klif genaamd de Musi La, of de Zwavelberg - er was hier een zwavelbron en ik denk dat het de rhododendrons water gaf. De helling direct onder de klif was bijna steil en er was hier regelmatig struikgewas van *R. leucaspis* verspreid. Het was niet in bloei, maar ik verzamelde zaden en het bloeide voor het eerst in dit land in 1928" (Kingdon Ward 1933).

Voor veel mensen, waaronder Kingdon Ward, is dit hun favoriete dwerg rhododendron; het is zeker een van mij. Misschien wel het meest aansprekende kenmerk zijn de chocoladekleurige helmknoppen, die prachtig contrasteren met de helderwitte bloemblaadjes. De belangrijkste tekortkoming is dat hoewel de plant zelf winterhard is in alle delen van de Britse eilanden, de bloemen gemakkelijk worden beschadigd door vorst, wat niet verwonderlijk is omdat ze begin

Rhododendron leucaspis.

maart worden geproduceerd. Dit is daarom geen plant voor degenen die tuinieren op vorstrijke locaties, tenzij bescherming kan worden geboden. Maar het kan gemakkelijk en goed worden gekweekt in een pot of een andere container, waar het kan worden beschermd tegen de grillen van het late winterweer achter of onder glas.

Er zijn enkele uitstekende hybriden van *R. leucaspis*. Ik heb 'Snow Lady' (*R. leucaspis* x *R. ciliatum*) en 'Ptarmigan' AGM (*R. orthocladum* var. *Microleucum* x *R. leucaspis*). Beide zijn zo vroegbloeiend als *R. leucaspis*, met iets meer vorstharde bloemen, en zijn over het algemeen bloemrijker. De chocoladekleurige helmknoppen zijn echter niet zo

Rhododendron sargentianum.

donker, noch zo groot en imposant als die van hun illustere ouder.

2. *Rhododendron sargentianum*

Deze heerlijke soort van grote hoogte (3000-3600 m) van de *Pogonanthum* (soms daphne-bloemige) sectie was geïntroduceerd door Wilson in 1904 vanuit West Sichuan, China. Het groeit op rotsen of kliffen, of vormt heidevelden. Het heeft een zeer beperkt bereik en helaas is zijn status in het wild "bijna bedreigd". *R. sargentianum* is een compacte, symmetrische plant, zeer langzaam groeiend, met overvloedig gebladerte, donkergroen boven, overvloedig bedekt met bruine schubben eronder. Het is een van de meest aromatische van de lepidoten, en dat zegt veel. Gewoon langs een plant schuren kan je herinneren aan zijn aanwezigheid wanneer hij niet meer bloeit. De bloemen, die eind april-mei worden geproduceerd, variëren van een begeerlijk kanariegeel, via lichter geel en crème tot helder wit.

Er zijn een paar goede hybriden van deze soort met andere leden van zijn serie; de beste daarvan in mijn tuin is 'Sarled' (zie foto), die het resultaat is van een kruising met *R. trichostomum* x *R. trichostomum* (voorheen *R. ledoides*). Het is gemakkelijk te kweken, langlevend en de bloemen gaan langer mee dan die van de meeste dwerg rhododendrons; tot vier weken. Ze openen het lichtste roze, maar verouderen al snel tot een helder, helder wit.

3. *Rhododendron* 'Egret' AGM (*R. campylogynum* (witte vorm) x *R. racemosum* 'White Lace')

Een van de series eersteklas dwerg rhododendron hybriden uit Cox's kwekerij in Glendoick in Schotland die zijn vernoemd naar vogels.

Zoals de naam al aangeeft, is 'Egret' (Zilverreiger) zuiver wit; zijn

wasachtige klokjes, met hun bruinachtige helmknoppen en uitstekende, klepelachtige stijlen (vrouwelijk voortplantingsorganen), worden geërfd van de zaadouder, *R. campylogynum*. Dit is een eenvoudige, betrouwbare hybride die zich elk jaar half mei bedekt met bloemen. Maar om dit te doen heeft het een redelijk zonnige plek nodig, maar niet te warm, dus niet in de buurt van een muur op het zuiden. Ik heb een plant van vijftien jaar oud die 40 cm hoog x 60 cm breed is.

Rhododendron 'Egret'.

B. Roze

Er zijn waarschijnlijk meer roze dwerg rhododendrons dan die van welke andere kleur dan ook. Het is dus echt een kwestie van ze in bloei zien op een goede kwekerij, of elders, en die kiezen die je het leukst vindt. Ze passen over het algemeen goed bij de meeste andere kleuren, waaronder de 'blues', die meestal wat roze pigment bevatten.

1. *Rhododendron* 'Kirin'

Ik ben over het algemeen geen "fan" van dubbele bloemen, maar er zijn uitzonderingen, en dit is er een van. De dubbele, bleekroze, zogenaamde "hose-in-hose" bloemen, bedekken de groenblijvende struik eind april betrouwbaar. Het gedijt in de volle zon of halfschaduw, maar bloeit

Rhododendron 'Kirin'

overvloediger in de open lucht. Deze selectie is meer dan een eeuw lang in de handel. Het is een van de beste 50 groenblijvende azalea's geselecteerd door Ernest Wilson in Japan, bekend als "De Wilson 50." Hij introduceerde

hen in de handel in 1918, toen ze de tuinbouwwereld stormenderhand veroverden.

2. *Rhododendron uniflorum* var. *Imperator*

Een lange naam voor een korte plant! En er is nog meer, want verschillende Kingdon Ward-collecties zijn gescheiden als individuele soorten (*R. uniflorum*, *R. imperator*, *R. patulum* en *R. pemakoense*), of samengevoegd onder een of andere van hen, hetzij als variëteiten, hetzij als een enkele soort. Ik gebruik *R. uniflorum* var. *imperator*. KW6884 voor de hier afgebeelde plant. Het werd ontdekt door Kingdon Ward in 1926 in een klein gebied in boven Birma (nu Myanmar) in de buurt van de bron van de Seinghku-rivier, een feeder van de Irrawaddy-rivier, tussen 3000-3350 m en werd door hem geïntroduceerd. Zijn veldnotitie luidt: "Een platte dunne matplant, die zich over het oppervlak van bijna kale granieten rotsen weeft in een goed beschaduwde geul; het is dus buiten in de open lucht, maar krijgt nauwelijks zon. Bloemen helder smetteloos paars, met karmozijnrode stijl Bladeren aromatisch. Heel opvallend."

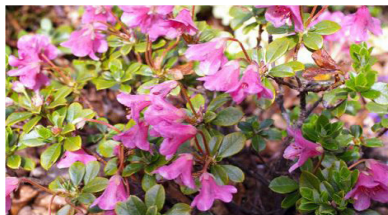

1 *Rhododendron uniflorum* var. *Imperator*

R. uniflorum var. *imperator* KW6884 is een van de eersten die hier bloeit, meestal eind maart tot begin april. Het is ook een van de mooiste, met overvloedige bloemen die groot zijn in verhouding tot de grootte van de plant. De afgebeelde plant is zo'n twintig jaar oud maar is nog steeds slechts 25 cm hoog x 45 cm breed. Zoals zo vaak met alpenplanten, verbaas ik me erover dat het graag dat verre, en heel andere thuisland, inruilt voor een milde kusttuin in Wales.

3. *Rhododendron campylogynum*

Rhododendron campylogynum is een vaste favoriet in al zijn kleurvormen. Deze variëren van zeer donker pruimenpaars, via verschillende tinten roodachtig roze

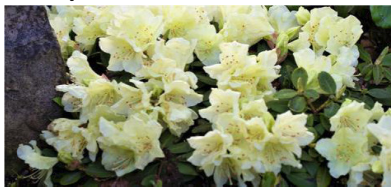

2 *Rhododendron campylogynum* var. *charoepum*.

en helder roze tot wit. *R. campylogynum* komt voor in het meest regenachtige deel van de Sino-Himalaya regio, van het Tali gebergte en de Mekong-Salween kloof in het oosten door boven Birma naar de oostelijke Himalaya, op hoogten van 3300 - 4500 m, zelden lager. Het is dan ook een van de meest alpine rododendrons. Hij werd ontdekt door de Abbé Delavay in 1884 in de Tali keten, vanwaar het in 1912 door Forrest werd geïntroduceerd. In het wild is het vooral te vinden in open weiden en in de teelt mag het niet in te veel schaduw worden gekweekt. Planten groeien langzaam en hebben een zeer lange levensduur; dertig jaar is niet uitzonderlijk.

C. Geel

1. *Rhododendron keiskei* var. *ozawae* 'Yaku Fairy' AGM, en *R. 'Sleeping Beauty'*

Rhododendron 'Yaku Fairy'.

Rhododendron 'Sleeping Beauty'.

Deze twee kleine charmeurs zijn nauw verwant, als *Rhododendron keiskei* var. *ozawae* 'Yaku Fairy' is een van de ouders van 'Sleeping Beauty'. De andere ouder is *R. cinnabarinum* subsp. *xanthocodon*, een veel grotere, geelbloemige soort die te groot is om in dit artikel te worden opgenomen. De 'moeder-dochter'-relatie is duidelijk op de foto's, met als belangrijkste verschil dat 'Sleeping Beauty' uitgroeit tot een grotere plant. Het is ook, zoals vaak het geval is met hybriden, gemakkelijker te kweken dan 'Yaku Fairy'. Beide bedekken zich van eind april tot begin mei in prachtige miniatuurspanten van lichtgele bloesems. *R. keiskei* is een dwergsoort van het eiland Yakushima, Japan, waar hij groeit in open situaties op hoogtes van 600-1250 m. Dit, het zuidelijkste van de eilanden, heeft een van de hoogste hoeveelheid regenval ter wereld. Verrassend genoeg groeit het daarom goed, zelfs in vrij droge situaties, in de tuin. Na twintig jaar is mijn grootste plant van 'Yaku Fairy' nog steeds slechts 25 cm hoog x 40 cm breed, terwijl 'Sleeping Beauty' is toegenomen tot bijna twee keer die afmetingen.

2. *Rhododendron* 'Wren' AGM

Deze gemakkelijk verkrijgbare Glendoick hybride is weer een prachtige nakomeling van *R. keiskei* 'Yaku Fairy', in dit geval gekruist met *R. ludlowii*. Waar de laatste nogal lastig is, heeft 'Wren' hybride kracht in overvloed en is het een van de gemakkelijkste en meest opvallende gele dwerg rhododendrons. De bloemen zijn bekervormig en groter dan die van 'Sleeping Beauty' en 'Yaku Fairy'. Het is hier te zien groeiend op de top van een verhoogd bed, wat goed bij elkaar lijkt te horen.

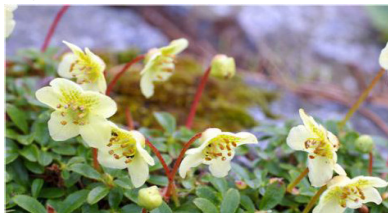
Rhododendron 'Wren'.

Rhododendron 'Wren', close-up van bloemen.

3. *Rhododendron lowndesii*

Ik kan de "geeltjes" niet verlaten zonder je een van mijn favorieten te laten zien onder alle planten, niet alleen dwerg rhododendrons. Wees gewaarschuwd, *R. lowndesii* is niet gemakkelijk te verkrijgen of te kweken. Maar als je het aankunt, zal je zeker volkomen verleid worden. De elfenbloemen, slechts 2 cm boven het dichte, voorovergebogen, kruipende, groenblijvende blad gedragen, zijn iets bijzonders om te aanschouwen. Er zijn er misschien niet veel en je moet misschien op handen en knieën gaan zitten om ze volledig te waarderen, maar het is de moeite waard. Ik kweek de plant afgebeeld in permanent vochtige grond, in halve schaduw, in een zeer

Rhododendron lowndesii.

rotsachtig verhoogd bed van steengruis. Dit zijn de meest gelijkende omstandigheden die ik kan bieden als in zijn thuisland, op veenachtige oevers en rotsrichels, op ongeveer 4000 m hoogte, in Nepal. Het is vernoemd naar kolonel Donald Lowndes (1899-1956), een

gepensioneerd kolonel in de Royal Garhwal Rifles en een eminent plantenjager. Hij verzamelde het daar op een expeditie in 1950. Het is vrij gemakkelijk vegetatief te vermeerderen omdat het "vanzelf wortelt", maar de gewortelde stekken zijn niet gemakkelijk in leven te houden en aan te groeien.

D. Blauw en Mauve

Geen enkele dwerg rododendron heeft puur blauwe bloemen die kunnen wedijveren met die van bijvoorbeeld een alpen gentiaan. De meeste zijn een tint mauve of donkerder paarsblauw, maar ze dragen sterk bij aan het beeld. Ze zien er bijzonder goed gemengd uit met gele en witte variëteiten.

1. *Rhododendron* 'Augfast' (*R. Augustinii* x *R. fastigiatum*)

Dit is een van de beste blauwe dwerg rhododendrons in onze tuin, die is gegroeid tot 75 cm hoog x 100 cm breed in twintig jaar.

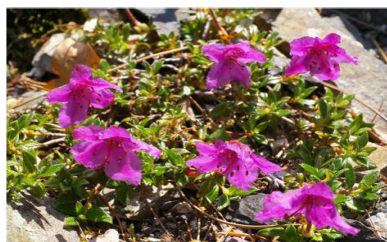
Rhododendron 'Augfast'.

Het is niet verwonderlijk dat het zo goed is, omdat beide ouders eersteklas soorten zijn. Inderdaad, *R. augustinii* (die te hoog is om hier op te nemen) in volle bloei vormt een van de hoogtepunten van het rododendronseizoen in veel van onze grote Britse tuinen. De andere ouder, *R. fastigiatum*, is een echte dwerg en waarschijnlijk in zijn beste vormen het dichtst bij een echte

blauwe. Het is echter niet zo gemakkelijk te kweken als de hybride, en in mijn ervaring is het veel gieriger in zijn bloemproductie.

2. *Rhododendron calostrotum* subsp. *keleticum* (voorheen *R. keleticum*)

Mijn plant werd variëteit genoemd. *radicans* (in botanisch Latijn = kruipend), dus strikt genomen zou het nog lager moeten zijn dan *R. calostrotum* subsp. *keleticum* var. *radicans*! Van vergelijkbare gewoonte en statur als *R. lowndesii*, dit groeit in de buurt in

Rhododendron calostrotum subsp. *keleticum*
var. *radicans*

onze tuin. Zoals je kunt zien is het zeker niet "echt blauw", meer een roze-mauve. Dit is een

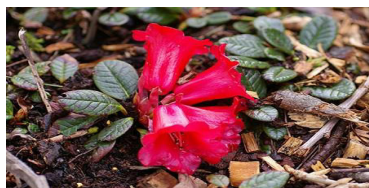
verkleinvorm, van grote hoogte, van een plant die in zijn "normale" type een platgetopte struik maakt van ongeveer 25 cm hoog. De soort heeft een beperkt bereik in het wild in Tibet en Yunnan, net tot in Myanmar. Het komt uit wat dichter begroeide habitat in de bergen dan *R. lowndesii*, inclusief weiden en bamboe struikgewas, van 3000-4000 m. In de tuin is het een van de laatsten die bloeit, vaak op zijn best eind juni, of zelfs begin juli.

E. Rood

Er zijn relatief weinig, goede, roodbloemige dwerg rhododendrons, maar de beste zijn uitstekend. Een advies is om ervoor te zorgen dat, met name die met zeer donkerrode bloemen, in een situatie worden geplaatst die goed verlicht is op het moment van bloei. Anders kunnen ze er te donker uitzien en hun impact verliezen.

1. *Rhododendron* 'Scarlet Wonder' AGM

Dit is een betrouwbare, sterke, felrode hybride tussen *R. 'Essex Scarlet'* en *R. forrestii* subsp. *forrestii* (voorheen var. *repens*), die uiteindelijk een struik wordt die twee keer zo breed is als hoog. Het is overal verkrijgbaar. De pollenouder is in mijn ogen nog begeerlijker

Rhododendron forrestii subsp. *forrestii*.

omdat het een echte alpine soort is, maar langzaam en onwaarschijnlijk om meer dan een handvol bloemen te produceren.

2. *Rhododendron camtschaticum*

Dit is een zeldzame, miniatuur, kruipende rododendron uit de uitgestrekte moerassen (muskeg in Noord-Amerika) van het schiereiland Kamtsjatka, Japan en Alaska. Dat vertelt je dat het nooit mag uitdrogen bij de wortel. Het is ongebruikelijk om bladverliezend te zijn, ook al bevindt het zich niet in het azaleageedeelte van rododendron. Het is

Rhododendron camtschaticum

een uniforme plant in allesbehalve bloemkleur, die varieert van een nogal wishy-washy lichtroze, tot aan de sterke, levendige rode Glendoick vorm (zie foto). U moet dus weten wat u koopt. Er is een nog zeldzamere, zuiver witte albino in de teelt, maar het is me (nog) niet gelukt om die te verwerven!

3. *Rhododendron nakaharae* 'Mariko'

Dit is een van de verschillende selecties van deze kruipende, groenblijvende soort, die alleen op één Taiwanese berg wordt aangetroffen op hoogten tussen 2000-2500 m. Het is vooral waardevol in de tuin vanwege zijn dwerg, nette gewoonte, en omdat het zijn fel oranjebloemen pas in juni-juli produceert, lang nadat de meeste andere dwerg rhododendrons klaar zijn. Het is toleranter voor droge bodems dan veel en groeit goed in vrij diepe schaduw onder bomen.

Opmerking: AGM = RHS Award of Garden Merit

Verwijzingen

Kingdon Ward, F. 1933. *Gardeners' Chronicle*, Vol. 94: 65.

John Good is een gepensioneerd onderzoeksecoloog en auteur van een boek en vele artikelen over de toepassing van ecologische principes op de teelt van alpines en andere planten. Hij tuiniert in Noord-Wales met zijn vrouw Pam.

johnandpamgood@hotmail.com

Meerdaagse reis naar Duitsland 15 - 19 mei

Het heeft wat voeten in aarde gehad maar we hebben het voor elkaar gekregen de meerdaagse reis naar Duitsland vol te krijgen. Het is natuurlijk officieel mijn eerste echte reis die ik gepland heb. Ierland 2020 zou mijn eerste geplande reis worden maar u weet wat er dat jaar gebeurd is; de corona pandemie.

Zo hebben we besloten dat we dit jaar niet met Garden Tours in zee gaan maar we het met Kupers tuinreizen te proberen. Het was vooral de nasleep van de Ierland reis en het zorgen dat iedereen zijn geld kon terugkrijgen, wat mij daartoe heeft doen besluiten om het bij een ander reisbureau te proberen. Ik moet zeggen dat ik over het algemeen zeer tevreden ben met de afhandeling bij Kupers. Mijn enige wens zou zijn geweest dat ik bij 1 coördinator had kunnen blijven maar ik heb er, tussen augustus vorig jaar en nu, 3 gehad. Aan de andere kant vermoed ik dat dit komt omdat er personeelstekort is en dan is alles nog redelijk gladjes verlopen.

Verder hebben we dit jaar ook geen gids en zult u het met ondergetekende moeten doen. Nou moet ik heel eerlijk toegeven dat mijn Duits niet van dat kaliber is als mijn Engels, dus hoop ik dat voor iedereen die nog een beetje Duits spreekt, ik hopelijk nog wat hulp mag verwachten. Ik kijk Rinus en Leon bijvoorbeeld graag 'lief aan'. Het betekent uiteraard ook dat ik voor een groot deel van de tijd, alles in 2 talen moet doen vanwege de Engelsen. Hopelijk heeft u daar begrip voor.

Over 'vol' gesproken, we zijn op dit ogenblik met 28 leden. Het minimum was, zoals u weet, 25, dus we hebben het gehaald. Daar heb ik letterlijk nog een enorme kluit aan gehad want het bleek al snel dat we dat met de Nederlandse groep alleen, niet zouden halen. De teller bleef in december op 20 hangen en Rinus en ik begonnen ons af te vragen of we de reis wel konden laten doorgaan. Het was Leon die ons uit de nood hielp. Wat bleek? De Engelse RCMG had geheel uit zichzelf besloten om op precies dezelfde data, precies hetzelfde aantal dagen naar precies hetzelfde deel van Duitsland te gaan. Alleen toen wij de planning al helemaal rond hadden en wij konden boeken, moesten de Engelsen nog aan een planning beginnen. Dus hebben we de Engelsen uitgenodigd en die hebben geaccepteerd.

Het bleek echter voor hen niet zo makkelijk om de reis hierheen te organiseren. Eindhoven is een locatie waar je vanuit Engeland snel bent, maar om naar Wageningen te komen, is al een iets ander verhaal. De Engelsen hebben dus nu besloten om via Bremen te reizen. Zij zullen al op zondag 14 mei reizen en rechtstreeks naar Bremen vliegen. Terwijl wij maandag dus in de bus zitten, gaan de Engelsen alvast beginnen met het bezoeken van kwekerijen, iets wat David Millais graag wilde.

David is niet de enige deelnemer die we in 2019 op onze reis in Engeland gezien hebben. Ook de eigenaresse van Ramster Gardens, Miranda Gunn, zal van de partij zijn. In totaal zijn er 6 Engelsen die mee reizen, waaronder ook nog iemand van de National Horticultural Society (NHS) uit Manchester. Voor zover ik begrepen heb, is deze man geen lid van de Engelse rhododendronvereniging, maar dat mag de pret niet drukken.

Verder heeft Rinus het voor elkaar gekregen om zelfs een lid van de Duitse rhododendronvereniging (DRG) zover te krijgen dat hij meegaat. Deze man is bovendien huisarts dus we met een gerust hart op reis. Rinus zelf zal zich, samen met de Engelse groep en de Duitser, bij Hobbie aansluiten. Hij heeft de week voor onze reis, ook de meerdaagse reis met de DRG en is dus al in Duitsland.

Onderstaand vindt u het schema van deze reis. Ik heb 1 concessie gedaan naar David Millais toe; hij wilde graag in het park in Bremen blijven terwijl er op de planning stond dat we 's middags naar de binnenstad van Bremen gaan. Ik heb nu met hem afgesproken dat hij de mensen die graag hetzelfde doen (in het park blijven), onder zijn hoede neemt terwijl ik de groep die naar de binnenstad van

Bremen wil, zal begeleiden. Mocht het zo zijn dat er maar een paar mensen zijn die naar de binnenstad willen, dan wordt dat afgelast en blijft iedereen in het park. En als dank dat we alles geregeld hebben, heeft David aangeboden een lezing te houden op de eerste avond van ongeveer 45 minuten over Engelse tuinen. Van dat aanbod heb ik natuurlijk dankbaar gebruik gemaakt.

15 mei

- 8:00** - Vertrek vanaf Belmonte Arboretum
- 9:45** - Van der Valk Drenthe; koffie
- 10:30** - Vertrek naar Duitsland
- 12:00** - Aankomst park Hobbie - *lunchpakketten worden uitgedeeld*
- 15:45** - Vertrek uit Hobbie
- 16:00** - RHODO 23 Westerstede
- 18:30** - Aankomst Hotel Ripken
- 20:00** - Lezing David Millais: Engelse Tuinen

16 mei

- 8:30** - Vertrek vanaf Hotel Ripken
- 9:30** - Aankomst Rhodopark Bremen
- 12:00** - Lunch
- 14:30** - Vertrek Rhodopark Bremen*
- 15:00** - Altstadt Bremen
- 17:45** - Vertrek
- 18:30** - Aankomst Hotel Ripken
- * Het is ook mogelijk om langer in het park te blijven

17 mei

- 8:30** - Vertrek vanaf Hotel Ripken
- 9:15** - Park der Gärten, Oldenburg - Lunch
- 14:00** - Vertrek uit Park der Gärten
- 14:15** - Böhlje plantenhandel
- 15:45** - Vertrek Böhlje
- 16:00** - Privétuin Dr. Knecht, Am Stekel 16
- 17:15** - Vertrek privétuin
- 18:00** - Aankomst Hotel Ripken
- 19:00** - Gezamenlijke avond met de DRG

18 mei - Hemelvaart

8:00 - Vertrek vanaf Hotel Ripken
10:00 - Aankomst Lütetsburg
*ook hier krijgen we een lunchpakket
13:30 - vertrek Lütetsburg
15:00 - aankomst Gristede/Bruns
18:00 - vertrek Gristede
18:45 - Aankomst Hotel Ripken

19 mei

8:30 - vertrek uit het Hotel
9:00 - aankomst zu Jeddelloh
11:30 - Vertrek bij zu Jeddelloh
13:00 - Aankomst Van der Valk, Emmen met
afheidslunch
15:00 - Vertrek uit Emmen
17:00 - Aankomst Wageningen

Op de laatste dag zullen de Duitser en de Engelsen na zu Jeddelloh afscheid van ons nemen. Ze zullen de afscheidslunch niet meemaken. Ik hoop van harte dat u er zin in heeft!

Bij de voorpagina

Theo Damen

Deze keer komt deze plaat uit Curtis, Botanical Magazine vol. 144 (1918). Deze gedetailleerde tekening is gemaakt door Matilda Smith die maar liefst 2300 tekeningen gemaakt heeft voor dit tijdschrift. De volgende vertaalde tekst komt uit hetzelfde tijdschrift:

“De hier afgebeelde dwergrododendron komt uit Yunnan, waar het in juni 1910 werd ontdekt door Meneer G. Forrest, als een kruipende struik van 5 tot 10 cm hoog, hangend over rotsen op de oostelijke flank van de Likiang Range groeiend in bijna vochtige veengrond op de grens van de vegetatie en hoogte van 4500-4900 meter.

Zaden verzonden door de heer Forrest naar de heer JC Williams, Caerhays Castle, werden daar in 1910 ingezaaid, en het materiaal voor onze figuur is geleverd door een plant gepresenteerd aan Kew door de heer Williams, de plant bloeide April 1917.

De heer W.W. Smith uit Edinburgh heeft deze soort, de naam *R. prostratum* gegeven. Deze plant komt in de buurt van *R. nivale* van Sikkim, waarmee het overeen komt in groeiwijze, maar waarvan het verschilt door de grotere gefranjerde bladeren en dichtbehaarde bloemstengels.

Ongetwijfeld is *R. prostratum* een van de meest opvallende mooie dwergsoorten die nu in cultuur zijn.

De plant heeft zich tot nu toe perfect winterhard getoond in dit land. maar of de bloemen zullen ongeschonden zullen ontsnappen aan de latere vorst valt nog te bezien.

In maand van april 1917, omdat het erg guur was, heeft Kew de plant zodra de bloemknoppen begon te openen in een koele kas gezet om de bloesems te behouden voor schade door de heersende vorst en sneeuw.”

Inmiddels wordt deze plant niet meer als soort beschouwd maar als variëteit van *Rhododendron saluenense*.

Open privétuinen van leden

Rinus Manders

Open privétuinen van leden 2023

- **Tuin Hans de Boer**

Eikenweg 8, 8172 AG Vaassen NL
Open op afspraak en tevens verkoop van bijzondere
rododendrons
Tel. 06-55705379

- **Tuin Lou Traas**

Schapendrift 63, 1261 HM Blaricum NL
Voor leden na afspraak Tel. 035-5383932

- **Davidshof**

Rinus Manders
Hoefstraat 16, 5373 KJ Herpen /Koolwijk NL
Voor leden na afspraak Tel. 06-51631580 of
via marinus80@hetnet.nl

Open publiekstuinten van leden 2023

- **Arboretum Eenrum (Notoarestoen)**

Ernsttheemsterpad, Eenrum NL
Dagelijks geopend van zonsopgang tot zonsondergang,
entree gratis
www.arboretumeenrum.nl

- **Park Graveland**

Drijberseweg 23, 9418 TL Wijster NL
Park en Rhododendronkwekerij
www.parkgraveland.nl

- **Pinetum Blijdenstein**

v.d. Lindenlaan 125, Hilversum NL
www.pinetum.nl

- **Arboretum Belmonte**

Generaal Foulkesweg 94, Wageningen NL
Dagelijks geopend van zonsopgang tot zonsondergang,
entree gratis
www.belmontearboretum.nl

- **Arboretum Trompenburg**

Honingerdijk 86, 3062 NX Rotterdam NL
Voor bezoekersinformatie zie website:
www.trompenburg.nl

- **Arboretum Wespelaar**

Grote Baan 63, 3150 Haacht/Wespelaar B
www.arboretumwespelaar.be

- **Arboretum Het Leen**

Geestsesteenweg 80, 9900 Eeklo B
Geopend: Dagelijks het gehele jaar van 9.00-16.30 uur
entree gratis. Voor geleide bezoeken:
www.hetleen.be of Tel. 0032-93767474

- **Park Rivierenhof**

Turnhoutsebaan 246, 2100 Deurne (Antwerpen) B
Geopend: Dagelijks het gehele jaar van zonsopgang tot
zonsondergang, entree gratis
www.provincieantwerpen.be/aanbod/dvt/rivierenhof.html

- **Arboretum Kalmthout**

Heuvel 8, 2920 Kalmthout B
Geopend: Dagelijks 10.00 - 17.00 uur
<https://www.arboretumkalmthout.be/>

Leden die hun tuin open willen stellen voor andere leden van onze vereniging en/of geopend zijn voor een breder publiek, kunnen dit kenbaar maken en eventuele bijzonderheden doorgeven aan het secretariaat. waarna publicatie in **RhodoMania** zal plaats vinden.

10 Vragen aan Guus Boender

- **Vertel eens wat over jezelf?**

Mijn naam is Guus Boender, nog steeds werkend als psychiatisch verpleegkundige en al 15 jaar wonend in Duiven. Hiervoor o.a. gewoond in Doorwerth en toen regelmatig te vinden in Belmonte Arboretum om te wandelen met ons gezin.

- **Hoe ben je bij de NRV terecht gekomen?**

Vanuit mijn interesse voor Satsuki azalea's probeer ik meer info te vinden over hoe de rododendron soort in elkaar zit en hoe ik die info kan gebruiken voor verbetering van onze tuin en het onderhoud van mijn Satsuki collectie.

- **Waar komt je passie voor de rododendron vandaan?**

Ach...ik vind heel veel dingen fascinerend, maar bloemen en muziek het meest

- **Wat wilde je vroeger worden?**

Het liefst was ik motorfiets monteur geworden, ook lange tijd een hobby geweest. Nu denk ik wel eens, was ik maar in de tuinbouw of plantenveredeling gaan werken. Een levenslange zoektocht naar.....! AL vroeg was ik bezig in de tuin van mijn ouders in Arnhem. In Doorwerth is het tuinieren en bonsai gebeuren meer en meer van start gegaan. Moeilijke grond overigens in Doorwerth. Bosgrond met hele grote eiken en beuken om je huis. Aangezien de tuin hoger lag als de grote eiken die er omheen stond, groeide het allemaal een stuk minder. M.i. werd veel van de energie opgeslurpt door die eiken. In Duiven kwam ik in een vrij kale tuin terecht. Nu is het i.i.g. groen en hoop op termijn ook flink

wat "tegels te kunnen gaan wippen". Ik moet wel, zou ik zeggen, want er komt steeds meer bij. Ongetwijfeld een herkenbaar fenomeen voor velen die van tuinieren houden.

- **Wat doe je het liefst in je tuin?**

Elke dag ben ik in de tuin te vinden. Overigens vind ik onze achtertuin niet heel groot. 17 bij 9 meter ongeveer. En nog de mogelijkheid om veel tegels te wippen, ook langs het huis. Aangezien er hier (te)veel in potten en schalen staan is inspectie vaak nodig. Te vochtig, te droog, te warm, te koud, plagen? Standplaats. Te veel zon. Daarbij komt dat bonsai gesnoeid moeten worden. Zowel bladsnoei, takkensnoei als wortelsnoei. Dan behoor je ook nog te bedraden en vorm te geven. Ik ben niet goed in vormgeving, maar wel in, in leven houden. Maar ook hier gaat er wel eens wat dood. Dan probeer ik ook nog van alles te stekken en nu ook nog te zaaien.

- **Wat is je favoriete rododendron?**

Momenteel is dat Satsuki azalea 'Kinu-no-Mai'. Zie foto's.

Mijns inziens één van de sterkere soorten binnen de variëteiten die ik nu heb. Vrij gemakkelijk te onderhouden en volgens mijn eigen experiment redelijk winterhard (-10°C). Bloem lijkt op een roos.

- **Welke locatie zou je graag nog eens bezoeken?**

Nog nooit geweest, maar Japan staat wel op het wensen lijstje, ooit een keer eind Mei begin Juni naar het Satsuki festival in Kanuma.

- **Wat is je gouden rododendron-tip?**

Ik heb een stek gehad uit juni die het volgende voorjaar in maart nog niets van wortels had aangemaakt, maar nog wel in blad was. Die heb ik opnieuw schuin afgeknipt in maart en tot mijn grote verbazing, sloeg die aan. Daarmee wil ik zeggen....oersterk die rodo's.

- **Welke hobby's heb je verder nog?**

Bonsai, planten, tuinieren, stekken, zwemmen en sinds 4 jaar heb ik drumles.

- **Wie wordt de volgende geïnterviewde en welke vraag wil je dan stellen?**

Ik zou het niet weten...nummer 61 (mijn leeftijd) als we een genummerde ledenlijst hebben? Anders misschien het langst zittende lid?

Wat zou ik willen vragen. Heeft u/Heb je een advies t.a.v. boeken die ik zou kunnen aanschaffen? En dan niet alleen mooie foto's, maar ook goede info over verzorging en feiten kennis.

Vraag van Sanne:

Zijn er ook andere rodo's geschikt voor bonsai? Zeker wel. Ooit werd mij verteld dat dit niet zo was, maar binnen de bonsai-wereld ben ik diverse bonsai tegengekomen die geen satsuki waren, maar wel uit de rododendron groep kwamen en toch mooi als bonsai waren gevormd. Zie foto.

Er zijn zogenaamde kurume hybrides die als bonsai gehouden worden, alleen zijn de bloemen dan vaak hetzelfde en zoals ik dat heb begrepen, wordt de stam niet zo dik als bij satsuki mogelijk is. Momenteel heb ik er 2 soorten van, waarvan er 1 de R. Amoenum Coccineum is. Deze bloeien wel wat eerder als de Satsuki's. Belangrijk is de verhouding van stam, blad en bloem. Grote moeilijkheid is de naamgeving en tot welke groep behoort de rhodo die je tegenkomt. Dat lijkt mij een vak apart. Vanuit een japanes vertaling gaat er nog wel eens wat fout.

